

Република Србија
ВИСОКИ САВЕТ СУДСТВА
Број: 06-00-2/2020-01
Датум 15.01.2020. године
Београд

**ЗАПИСНИК СА ДРУГЕ РЕДОВНЕ СЕДНИЦЕ
СТАЛНОГ САСТАВА ВИСОКОГ САВЕТА СУДСТВА
одржане 15. јануара 2020. године**

Седница је почела у **09,00** часова.

Седници су присуствовали: Драгомир Милојевић, председник Високог савета судства, Бранислава Горавица, Александар Пантић, Саво Ђурђић, Иван Јовичић, Матија Радојичић и Славица Милошевић Газивода, изборни чланови Високог савета судства из реда судија. Поред чланова Савета, седници су присуствовале Мирјана Павловић, секретар Високог савета судства и Мила Стаменковић, в.д. помоћника секретара Високог савета судства.

Седница Савета се тонски снима.

Драгомир Милојевић, председник Високог савета судства, отвара Другу редовну седницу сталног састава Високог савета судства и ставља на усвајање следећи:

ДНЕВНИ РЕД

1. Давање мишљења на текст Предлога стратегије развоја правосуђа за период од 2019-2024. године;
2. Разно.

Чланови Савета нису имали примедби ни допуна на предложени дневни ред те су [REDACTED] донели одлуку да се усвоји предложени дневни ред за Другу редовну седницу сталног састава Високог савета судства.

Високи савет судства прешао је на рад седнице по усвојеном дневном реду.

1. Давање мишљења на текст Предлога стратегије развоја правосуђа за период од 2019-2024. године;

Драгомир Милојевић, председник Савета истакао је да је Министарство правде доставило Предлог стратегије развоја правосуђа за период од 2019-2024. године, ради давања мишљења и поводом ове тачке дневног реда отворио дискусију.

Након добијене речи, судија Бранислава Горавица је истакла да је упоређивала текст овог Предлога са примедбама и сугестијама које је Савет послао на Нацрт Стратегије и у том смислу је већина примедби уважена тако да је прихваћено и потпуно раздвојено питање дисциплинске и етичке одговорности и другачије је то дефинисано на начин који је у реду. Затим делимично су прихваћене неке примедбе Савета везано за обуке и за положај и улогу Правосудне академије али оно што је добро то је што је прихваћено да је Савет тражио да се у сегменту домена и улоге Високог савета судства промени формулација која је гласила да Високи савет одлучује о персоналним питањима положаја судија. Сада је додато на сугестију Савета да Савет одлучује о свим питањима која буду у тим будућим уставним и законским надлежностима Савета што је добро јер се онда тиме не прејудицира шта ће бити надлежности Савета. Такође је добро што је из Стратегије избрисан део који се односио на састав будућег Савета тако да сада уопште нема ни броја чланова ни паритета судијских и несудијских чланова, само се каже да ће се у складу са будућим уставним променама то питање уредити. Навела је да у ствари иако је добро што тога нема, недостаје како ће бити. Колико год да је ово стратешки документ који и треба да буде на неком вишем и општем нивоу, он ипак треба да каже шта Република Србија хоће у овој области и нека одређења по питању Савета, положаја Савета и обима његових надлежности, будућег састава, начина одлучивања и слично, поводом које теме је Савет имао примедбе када је разматрао Нацрт уставних амандмана. У Стратегији нема како ће то бити па се и незна који је правац, који је будући концепт, те истиче да због тога има резерву на овај део. Навела је да је текст много бољи него што је био и да је већина сугестија Савета прихваћена. Истакла је да стратешки недостаје то што се не зна садржина измењеног текста Ревидираног Акционог плана за Поглавље 23, а што је важно. У пратећем тексту који је Савет добио од Министарства правде везано за Стратегију се каже да су предложене мере, с обзиром да Стратегија мора да има и мере за своје спровођење, те да су предложене мере у складу са активностима садржаним у Предлогу ревидираног Акционог плана за Поглавље 23, будући да ће тај акциони план бити и Акциони план за спровођење Стратегије. Не постоји текст Акционог плана на српском језику и Савет у суштини не зна шта ту пише, а то јесте важно да би се знало који је концептуални правац ове Стратегије. По Закону о планском систему Републике Србије у члану 13 је наведено шта све Стратегија мора да садржи па осим визије, општих и посебних циљева, мора да садржи и мере за постизање тих циљева, узрочно последичну везу између циљева и мера, анализу ефеката мера на физичка и правна лица као и на буџет и кључне показатеље учинка. Садржина Акционог плана је прописана чланом 19. На крају предлога Стратегије поводом финансијских средстава стоји да само усвајање не изискује средства али то и није поента. Наиме, Стратегија мора да садржи процену средстава потребних за спровођење Стратегије и анализу финансијских ефеката, а ми то немамо, каже се да ће то бити утврђено у процесу израде Ревидираног Акционог плана. Процес израде Ревидираног Акционог плана не само да је у току него је нека верзија већ била

достављена у Брисел и потом враћена са примедбама тако да потпуно недостаје тај сегмент да би се видело да ли је Стратегија реална, да ли је предвидела адекватна средства и све ово што Закон предвиђа као обавезу. Оно што није прихваћено од примедби Савета, а што је јако важно то је што је Савет у свом тексту тражио да се стратешки предвиди да се правосудни буџет формира, односно његова висина одређује у преговарачком процесу између Високог савета судства, Државог већа тужилаца, с једне стране и Министарства финансија, са друге стране како би се правосудју обезбедила адекватна финансијска средства неопходна за правилно обављање његових дужности од којих је најважнија суђења у разумном року. Ово што није прихваћено требало би да се налази под насловом у одељку пет „Мере за остваривање циљева и анализа њихових ефеката“, па под бројем 1. „Независност и самосталност правосудја у мери број 2. у којој се каже да је стратешки циљ даље разграничење и прецизирање надлежности између Високог савета судства, Државног већа тужилаца и Министарства правде у циљу организационог и буџетског јачања независности судства и самосталности тужилаштва. Ово је било у функцији јачања овај предлог Савета и сматра да треба да у тој тачки 2. то да стоји, јер уколико се већ мења концепт из претходне Стратегије којим је било предвиђено да се буџетске надлежности преносе у потпуности на независно судско тело Високи савет судства, а сада се очигледно предвиђа подела надлежности чим се каже разграничење и прецизирање, онда би у функцији правосудја било корисно и неопходно да се висина тог буџета одређује у овом преговарачком процесу, као што се чини у неким другим демократским земљама. Навела је да од кратких примедба указује на страни 19 око успостављања радних тела Савета нема успостављено радно тело за праћење имплементације Етичког кодекса иако овде пише да има. Навела је што се тиче обука под тачком 3. стручност правосудја на страни 23. у општем тексту пасус који почиње са „Имајући у виду интензитет друштвених промена и слично“ формулацију која гласи „Посебан акценат требало би ставити на испуњење прелазног мерила тако да се обезбеди да се потребе за обуком вреднују приликом оцењивања рада судија и тужилаца“. Ова реченица би била нејасна да нема следеће стране где се у навођењу појединачних мера под тачкама 4. и 5. ово донекле прецизира и тачка 4. је у реду јер она каже „Процена потреба за додатном обуком на основу вредновања рада носилаца правосудних функција“. То је нешто што је Савет у суштини већ раније и препознао када је својим правилником предвидео као последицу оцене „не задовољава“, упућивање судије на обуку и сматра да је добро што је у Стратегију унето ово као могућност. Остаје нејасно шта значи тачка 5. која каже „Оцена утицаја спроведених обука на оспособљеност и стручност судија и тужилаца“ даље каже „у поступку вредновања рада“. Тумачењем може да се закључи да ово значи да ће се у поступку вредновања рада додатно вредновати то што је неко имао обуке што је био обучен из одређених области. Генерално то је добро, у земљама где се прво сваком судији који жели може обезбедити да иде на обуку коју он хоће, за шта ми немамо реалне капацитете, просто немамо ни буџет за то нити адекватне остале услове, а друго у земљама у којима судије нису толико оптерећене бројем старих предмета. То сматра да није добро да се у фази док Србија се не избори са проблемом старих предмета предвиди то да се судији додатно бодује и вреднује то што иде на обуке јер ће то бити на штету ефикасности рада овог тзв.редовног посла, јер ако буду судије „јуриле“ да иду на обуке у време када треба да раде предмете тако да у овој фази развоја код нас и стања у правосудју то није добро ако се мислило на то.

Након добијене речи, судија Славица Милошевић Газивода је навела да се мислило само на оне који су упућени због лоше оцене на обуку, да у следећем вредновању да се види утицај те обуке да ли је та обука дала резултате.

Након добијене речи судија Бранислава Горавица је навела да ако је то тако то је у реду, и истиче да имајући у виду какав је текст био пре ових измена сада је мало коригован и скраћен. Била је одредница а и у Нацрту ревидираног акционог плана за Поглавље 23 у тексту који је видела пре него што је послат у Брисел а који је једини који постоји на српском, предвиђено је утицај обука које судија похађа на вредновање његовог рада, те против чега дискутује у овој фази и додала је да ако није добро разумела, онда повлачи ту дискусију. Судија Бранислава Горавица је даље навела да овде има управо како и треба у тачки 4. ефикасност правосуђа у мерама које се односе између осталог и на уједначавање судске праксе под тачком 7. предвиђено стратешко проширивање надлежности највишег суда, и навела да јој се чини да она Иницијатива нема везе са Стратегијом али просто само да укаже, а која је разматрана на прошлој седници ипак није у складу са овим. Навела је да су смањене надлежности, и да није сигурна да је у складу са овим. Навела је да подржава ову стратешку меру која је у функцији уједначавања судске праксе.

Након добијене речи судија Саво Ђурђић је навео пре свега треба инсистирати на тим ранијим ставовима Високог савета судства а везано за финансирање судова и судија, па и запослених што некако иде у ту надлежност према тој концепцији која је на снази и даље није оповргнуто и сматра да не треба од тога да се одустаје, јер нема потпуне независности и самосталности и то правне и ефективне самосталности и независности правосуђа и судова и судија без разрешења тог питања. Додао је да је и Врховни касациони суд тада када је то питање дотакнуто у амандманима на Устав Републике Србије заузео такав став у вези буџета. Навео је да би у свему остао при ставовима које је Савет изнео званично на Нацрт уставних амандмана, који је званични документ Савета, што не значи да они неће донети Стратегију ако су намерили, мислећи на извршну и законодавну власт и да ће уважити предлоге и сугестије изнете од стране Савета. Овде се отварају два питања. Питање да ли је неопходно доносити Стратегију, питање да ли се касни са Стратегијом, с обзиром да је већ 2020. година, а Стратегија како што је замишљена требала је да се односи на 2019. до 2024. године можда је треба назвати од 2020. до 2024. године . Навео је да се генерално не слаже са излагањем судије Браниславе Горавице, за разлику од онога око чега се сложио са укупним утиском око тога да је већина примедби Савета уважена у овом предлогу . Навео је да не види шта ће бити та Стратегија, шта ће бити то разграничење финансијских и других питања између Министарства правде, Високог савета судства, Државног већа тужилаца и Врховног касационог суда, то је недовољно изнето у самој Стратегији. Истакао је да је мишљења да ставови Савета треба да прате досадашње званичне ставове и да се каже слично ономе што је речено у документу, примедбе и сугестије Високог савета судства на Радни текст ове Стратегије. Истакао је да треба рећи да Савет подржава доношење Стратегије, уз навођење да она није довољно наглашена. Мора се нагласити између тих принципа који су прихваћени као циљеви Стратегије и унапређење независности и непристрасности правосуђа који је даље основни приоритет. На њему није довољно урађено и то ће свака темељна анализа претходног Акционог плана који је био врло амбициозан односно Стратегије показати. Реформа правосуђа није само због усклађивања са Европском

унијом, него је и за заштиту судске независности и у том циљу доследну примену принципа поделе власти у демократском друштву владавине права. Навео је да те речи изостају и нису то само фигуративне речи, то су речи из Устава, то су речи како почиње и како се дефинише Србија у Уставу и то треба да остане, то мора бити наглашено, као и да правосудне институције буду потпуно укључене у све реформске процесе које нису прихваћене. На основи за дефинисање циљева и мера у оквиру ове Стратегије, поред предложених докумената, предлаже да буду ставови Високог савета судства и Државног већа тужиоца. Тих ставова нема ни у оној литератури, а имају многи други можда и неки небитни ставови међународних институција. Када је у питању јавност рада правосуђа и кад је у питању нпр. састав Високог савета судства и Државног већа тужиоца и у вези Правосудне академије предложио је да се те ствари наведу. Истакао је да није тачно да је урађена значајна реформа Правосудне академије, и није довољно да се ради на тој реформи итд. Има много ситуација где се не каже да је развој правосуђа и правосудне власти и правосудне, пре свега, функције судија и судства да је то основи приоритет те Националне стратегије. Она ће утицати ако се усвоји, утицаће на решења у Уставу јер се и даље подразумева иако није тако наглашено, јер је на неким местима остало да се решење из амандмана на Устав Републике Србије, Нацрт уставних амандмана Министарства правде, узимају као здраво за готово и готова решења и индиректно се узимају у многим решењима. Навео је да су се десиле неке проблематичне ствари за развој рецимо каријерног статуса судских помоћника и саветника, то је питање које није било расправљано ни везано за претходне документе врло важне стратешке. Ако се каже да хоћемо каријерне саветнике и сараднике и како њихово место и улогу осмислити ако убацимо Стратегију у праксу и у законе, ко ће бити надлежан за њих, а по његовом мишљењу надлежан је Високи савет судства. Када је у питању Правосудна академија не слаже се ни са једном формулацијом где ће стајати да се развија независност Правосудне академије, односно навео је да се слаже се са формулацијом да се Правосудна академија развија али под условима самосталности и независности судске власти. Под условима самосталности и независности какву има Високи савет судства, јер у супротном то је нешто друго, то је онда један ризик и овај ризик да та институција замени Савет и да добије изборне надлежности као што је предлагање кандидата за први избор за судије. Навео је да Правосудну академију цени и уважава и учествује у неким њиховим програмима али стратешки системски није паметно да се тражи и прихвати да у Уставу Републике Србије буде Правосудна академија која није у уставу ниједне друге земље, можда једино Албаније. Истакао је да Високи савет судства треба да инсистира на ономе о чему је раније инсистирао и изнео своја виђења, с обзиром да ће се овај документ усвојити ако добије „зелено светло“ Савета, и постати основица једног од ослоња свакоме ко дискутује око устава и око измена устава у делу правосуђа око Акционог плана. Даље је навео да постоји велико питање да ли треба Акциони план за Поглавље 23 да буде акциони план за спровођење ове Стратегије. Сматра да је ова Стратегија толико важна да би требала да има свој акциони план .

Након добијене речи судија Славица Милошевић Газивода је навела да изузетно цени труд судије Саве Ђурђића који је изнео у дискусији везано за ову тачку дневног реда, давање мишљења на Предлог стратегије развоја правосуђа, али да из целе дискусије судије Саве Ђурђића није уочила конкретне замерке на достављени Предлог стратегије.

Након добијене речи судија Саво Ђурђић је навео да у процесу операционализације те Стратегије Високи савет судства је инфериоран, те имајући у виду како је био третиран у припремама за уставне промене, на Нацрт уставних амандмана Министарства правде, Високи савет судства није био раноправан, још мање ће бити и у реализацији ове Стратегије и зато треба да Савет нагласи јасно своје ставове, врло гласно, недвосмислено јер ће снага Савета у реализацији и борби за реализацију коначног исхода и реализације стратегије кад се усвоји бити слабија него што је снага извршне власти и што је снага законодавне власти.

Након добијене речи судија Славица Милошевић Газивода је навела да се потпуно слаже са изнетим ставовима судије Саве Ђурђића, али да је суштине у томе да Савет не може са оваком критиком сада да иде, с обзиром да је овај стратешки документ уопштено написан, и да нема никаквих ограничења у односу на Високи савет судства, а да је друго то што постоји могућност да касније у реализацији овог документа до тога дође, када ће постојати разлози за изношење критике.

Након добијене речи судија Бранислава Горавица је истакла да је Стратегија толико уопштена да се не зна у ком правцу ће се развијати. Навела је да је њена критика што Стратегија нема конкретније мере. Република Србија као држава има Акциони план, текст о коме са Бриселом се усаглашава, и да тај текст на српском језику није достављен Савету и да је проблем што се не зна у ком правцу ће се развијати, а постоји написан документ, да не постоји написан то би било нешто друго. Постоји документ који је написан и који је у фази живог мењања који служи за развој ове Стратегије и њено праћење итд. у коме су унете конкретне мере, а Савет их не зна и то је суштинска примедба.

Након добијене речи, судија Саво Ђурђић је навео да Савет треба да подржи идеју за доношење Стратегије и подржи основно опредељење Стратегије, и додао да Стратегија није довољно нагласила независност и непристрасност судова и судија. Без јачање тог процеса одустаје се од идеје судске власти, а у Уставу пише владавина права се реализује у демократском друштву кроз поделу власти и та подела власти или ће заживети у нашем друштву или ћемо имати јединство власт на један специфичан начин . У случају да се не прихвати мој предлог задржавам право да конкретне примедбе и сугестије обрадим и доставим лично

Након добијене речи судија Бранислава Горавица је навела да је држава овај Закон о планском систему донела такође у оквиру неких поглавља која су отворена и претпоставља зато што озбиљана држава треба да има тај Закон, а и стратешка документа на начин дефинисана како овај закон предвиђа. Да би се проценила озбиљност намере да се стратешки циљеви остваре због тога се тражи да већ у Стратегији буду пре свега предвиђена средства, и изјавила да се у дискусији поново враћа на буџет, наводећи да ли уопште предвиђамо као држава, која средства и на којим роковима и зашто се говори о роковима, јер се Стратегија доноси на пет до седам година, акциони планови могу да буду до три, али уколико се ништа од тога не уради, а требало је да пише већ у Стратегији, то је суштина. Навела је да је по њој изјашњење поводом Стратегије то да је текст

поправљен, добар је, и подржава га, али сматра да ово није Стратегија која може да се усвоји док се не допуни оним што недостаје у складу са Законом о планском систему, а то што недостаје би можда променило и њену у дискусију о тексту. Даље је додала да недостаје, узрочно последична веза између општих и посебних циљева и мере које доприносе остваривању тих циљева, анализа ефеката тих мера у потпуности то недостаје, на физичка и правна лица и буџет.

Затим недостају кључни показатељи учинка којима се мери ефикасност и ефективност спровођења. Такође недостаје институционални оквир, план за спровођење, то све не достаје. У тачки VIII, постоји наслов зато што Стратегија то мора да садржи зато и има тај наслов, који гласи: „Процена финансијских средстава потребних за спровођење Стратегије и анализа финансијских ефеката“, а онда постоји реченица која гласи: „ За поступак усвајања Стратегије не требају средства , а док ће се процена средстава потребних за спровођење бити утврђена по процесу израде Ревидираног акционог плана“, што не може зато што је он на три године, а стратегија на дужи период. Од текста у смислу садржине тог плана који би нам указивао шта је, у ком правцу ће се неки од ових циљева развијати, рецимо то јачање институционалне независности правосуђа да ли је заиста јачање или је слабење зависи од онога шта је у том Акционом плану написано, и у будућем Уставу.

- **Високи савет судства [REDACTED] је дао позитивно мишљење на Предлог стратегије развоја правосуђа за период 2019-2024. године, уз сугестије изнете у дискусији на записнику ове седниц, који записник доставити Министарству правде.**

(ЗА: [REDACTED]

(ПРОТИВ: [REDACTED]

2. Разно:

- **Доношење одлуке о ванредном вредновању рада судија;**

Драгомир Милојевић, поводом ове тачке дневног реда дао је реч, члану Комисије Високог савета судства за вредновање рада судија и председника суда, судији Александру Пантићу.

Након добијене речи, судија Александар Пантић је предложио да се не врши ванредно вредновање рада кандидата из реда судија који су поднели пријаве по огласу за избор судија за Виши суд у Краљеву и Прекршајни апелациони суд, с обзиром да претходно није вреднован рад судија који су конкурисали по огласу за избор судја који су објављени у Службеном гласнику септембра и октобра месеца 2019. године, сем оних који нису имали оцену. Навео је да је његов предлог усмерен у том правцу да би Савет једнообразно поступио и у овом случају посебно што су ови огласи оглашени исто у 2019. години и то у октобру и новембру, а посебно имајући у виду да су све судије оцењене оценом „нарочито се истиче“.

Након добијене речи, судија Славица Милошевић Газивода је навела да се противи изнетом предлогу, с обзиром на то да судије немају оцену за период више од годину ипо дана, и да предлаже да се њихов рад ванредно вреднује, те да чињеница што све судије имају највишу оцену рада, не представља разлог да се поново не вреднује њихов рад, већ треба поступити по закону и донети одлуку о ванредном вредновању.

Драгомир Милојевић, председник Савета ставо је на гласање предлог да се не вреднује рад кандидата из реда судија које су поднеле пријаве на оглас за избор судија за Виши суд у Краљеву и Прекршајни апелациони суд, према списку који је саставни део записника.

Констатује се да по наведеном предлогу није донета одлука с обзиром на то да није постојала законска већина гласова за доношење одлуке.

(ЗА: [REDACTED]

(ПРОТИВ: [REDACTED]

Драгомир Милојевић, председик Савета ставио је на гласање предлог да се донесе одлука о ванредном вредновању рада кандидата из реда судија који су поднели пријаве на оглас за избор за судију Вишег суда у Краљеву и Прекршајног апелационог суда, према списку који је саставни део записника.

- **Високи савет судства [REDACTED] донео одлуку о ванредном вредновању рада кандидата из реда судија који су поднели пријаву на оглас за избор судија за Виши суд у Краљеву и Прекршајни апелациони суд, према списку који је саставни део записника.**

Седница завршена у 10,20 часова

Записник саставила:

Мила Стаменковић

**ПРЕДСЕДНИК
ВИСОКОГ САВЕТА СУДСТВА**

Драгомир Милојевић

